

Ekosofias Nyhetsbrev

FEBRUARI 2019 - TJUGOSJUNDE ÅRGÅNGEN

NY VARNING OM MASSUTROTNING AV INSEKTER – JORDBRUKET FÅR SKULDEN

40 procent av världens insekter minskar i antal och en tredjedel hotas av utrotning. Huvudorsaken är intensivt jordbruk. Det visar en ny metastudie av 73 rapporter från hela världen om insekters populationsutveckling. "Om vi inte ändrar vårt sätt att producera mat kommer många insekter vara på väg mot utrotning inom några få årtionden. Den påverkan detta kommer ha på världens ekosystem är katastrofala, minst sagt", skriver forskarna bakom den nya studien.

De insekter som drabbats hårdast är fjärilar, dyngbaggar och steklar, dit exempelvis bin hör. Fyra vattenlevande grupper – trollsländor, dagsländor, nattsländor och bäcksländor – har redan förlorat en "stor andel av arterna". De största hoten mot insekterna kommer från intensivt jordbruk och exploatering av livsmiljöer, samt utsläpp, framför allt från bekämpningsmedel och gödsling. Även invasiva arter och klimatförändringar påverkar, om än i mindre skala enligt studien. Undantaget är tropiska regioner där klimatförändringarna har en större påverkan.

Forskarna skriver att det är mycket bråttom att minska användningen av bekämpningsmedel och gå över till mer hållbar, ekologisk odling. Vidare pekar de på behovet att sanera och minska föroreningarna av vattenmiljöer i närheten av jordbruksmarker och i städer.

ScienceDirect/The Guardian/Miljö Online

ÖKAD HALT OZON MINSKAR DEN GLOBALA MATPRODUKTIONEN

Den ökade halten ozon i luften har minskat skördarna av grödor. Det visar en världsomspännande studie där bland annat forskare från Göteborgs universitet har undersökt hur marknära ozon påverkar den globala matproduktionen. Forskarna har sammanställt och analyserat världsomspännande data från fältexperiment med ozon och skalat upp effekterna till global nivå. Resultaten visar att växternas upptag av marknära ozon kraftigt minskar storleken på skördarna.

De globalt viktigaste grödorna, vete, ris, majs och soja är alla känsliga för ozon men även andra grödor påverkas kraftigt. För vete uppskattas det globala skördebortfallet orsakat av ozon till sju procent, och för soja så mycket som tolv procent.

Den negativa påverkan som nuvarande halter marknära ozon har på grödorna är jämförbara med parasitangrepp eller extrem torka.

– Klimatrelaterade effekter får med rätta stor uppmärksamhet men vår studie visar att även storskaligt spridda luftföroreningar har stor effekt på den globala matproduktionen, säger Håkan Pleijel, professor i miljövetenskap vid Göteborgs universitet.

Resultaten pekar dessutom på att det är stora skillnader mellan olika regioner i världen. Värst utsatt är matproduktionen i Asien, där Kina och Indien ligger illa till.

Kväveoxider och flyktiga organiska ämnen, som till exempel metan och bensen, är orsaker bakom dagens höga halt av marknära ozon. Industrier av olika slag är stora utsläppskällor, men den största föroreningskällan är trafiken. En viktig åtgärd blir därför att minska trafiken och därmed få ner utsläppsnivån. Det vore också positivt för klimatet eftersom utsläppen av ozonbildande ämnen och koldioxid går hand i hand.

FÖRBJUDET BEKÄMPNINGSMEDEL TILLÅTS I SVERIGE I VÅR

I vår får svenska sockerbetsodlare dispens från Kemikalieinspektionen att använda ett medel som Sverige tidigare drivit på för att EU ska förbjuda, rapporterar Ekot i Sveriges Radio.

Det handlar om ett medel som innehåller en av tre förbjudna neonikotinoider, och som har pekats ut som delaktiga i de senaste årens bidöd.

Sverige har varit pådrivande för restriktioner för neonikotinoider inom EU, och Kemikalieinspektionen har tidigare sagt nej i liknande ärenden.

Kemikalieinspektionens avdelningschef Agneta Westerberg säger att det handlar om en nöddispens och att den är nödvändig för att odlarna ska få produktionen att fungera över huvud taget. Men beslutet är ifrågasatt inom myndigheten. En del anser att beslutet är dåligt underbyggt och att det går att använda andra, tillåtna medel.

Ny Teknik

SKOGAR GÅR FRÅN MÅNGFALD TILL ENFALD

Artfattiga ungsskogar tar över skogslandskapet, arealen biologiskt värdefull gammal skog minskar kraftigt, värdefulla skogar fragmenteras genom avverkningar och skogsbilvägar. Det visar en ny rapport från Naturskyddsföreningen, "Från mångfald till enfald".

– Vår rapport visar bland annat att fragmentering och trakthyggen är allvarliga hot mot skogens biologiska mångfald, säger Naturskyddsföreningens ordförande Johanna Sandahl i en kommentar.

PFAS ONÖDIGA I FRILUFTSKLÄDER

Många friluftskläder behandlas idag med högfluorerade kemikalier, bland annat PFAS, för att stå emot vatten och smutsfläckar. En studie vid Stockholms universitet och University of Leeds visar nu att det kan vara helt onödigt, då konsumenterna i första hand efterfrågar vattenavvisande material – inte fläckavvisande. Något som kan lösas med mindre farliga kemikalier. Trycket på att fasa ut användningen av fluorkemikalier i kläder har medfört att kemikaliетillverkare lyckats få fram alternativa, mindre farliga kemikalier, som kan göra friluftskläder vattenavvisande. "Det finns idag flera icke-fluorerade ämnen som är konkurrenskraftiga alternativ till fluorkemikalier när det gäller vattenavvisning", säger Steffen Schellenberger, doktorand vid Stockholms universitet och medförfattare till studien.

WWF BREDDAR EARTH HOUR – SKA OMFATTA BIOLOGISK MÅNGFALD

Världsnaturfonden, WWF, breddar manifestationen Earth Hour till att omfatta både klimat och biologisk mångfald. WWF vill ta ett helhetsgrepp kring planetens utmaningar och i Earth Hour-kampanjen knyta ihop klimatfrågan med utmaningarna för naturen. Bland annat mot bakgrund av den dramatiska minskningen av bestånd av vilda ryggradsdjur som WWF:s Living Planet Report visade i höstas. "Klimatförändringarna påverkar den biologiska mångfalden i allt högre grad. Samtidigt utgör naturen en slags krockkudde som mildrar effekterna av exempelvis torka eller annat extremt väder. Därför är det viktigt att vi har en helhetssyn på planetens utmaningar", säger Lisbeth Larsson, kommunikationschef WWF i en kommentar.

UTVÄRDERING AV REACH:

TRÖG PROCESS GÖR ATT FARLIGA KEMIKALIER ANVÄNDS OREGLERAT

En ny rapport från Europeiska Miljöbyrån, EEB, visar att 74 procent av de kemikalier som europeiska kemikaliemyndigheten funnit riskabla för människors hälsa och för miljön, fortfarande används helt oreglerade på den europeiska marknaden. Rapporten, som utvärderat hur EU:s registrering av farliga kemikalier enligt Reach fungerar, är starkt kritisk till den långsamma takten i arbetet. (Reach är EU:s kemikalieförordning, som handlar om registrering, utvärdering, tillstånd och begränsningar av kemiska ämnen.)

Det kan ta 12 – 16 år från att ett ämne börjar granskas, till att det reglerats.
– EEB:s rapport är tydlig. Det finns ett uppenbart behov av att påskynda hela Reach-processen. För tillfället tar det en pinsam lång tid att reglera kemikalier som berörs, säger Frida Hök, senior rådgivare på organisationen ChemSec i en kommentar till rapporten.

25 BOLAG ANSVARAR FÖR EN FEMTEDEL AV DE GLOBALA KOLDIOXIDUTSLÄPPEN

En ny rapport visar att de 25 största utsläppande bolagen står för en femtedel av de globala koldioxidutsläppen, rapporterar Aktuell Hållbarhet. Värst av alla är en statskontrollerad energijätte.

Granskningen visar att det blir allt vanligare att företag redovisar utsläppen från hela värdekedjan, scope 3, som inkluderar utsläpp såväl uppströms som nedströms. 2011 var det bara 15 procent av de 250 största utsläpparna som rapporterade scope 3, och 2017 hade andelen stigit till 52 procent.

– Vi pratar kanske för lite om de riktigt stora utsläppande företagen. Det är helt avgörande att få med dem i omställningen. Och nu verkar många av bolagen faktiskt se att klimatfrågan inte längre går att ignorera, säger Johan Kuylenstierna, vice ordförande i Klimatpolitiska rådet till Dagens Industri.

FOSSILBOLAG BELÖNAR LEDNINGEN FÖR ÖKAD FOSSILUTVINNING

Majoriteten av världens största olje- och gasbolag har bonusprogram för ledningsgruppen som står i skarp kontrast mot globala klimatmål.

92 procent av 40 undersökta gas- och oljebolag ger bonusar till högt uppsatta chefer för att öka produktionen eller hitta nya reserver och öka resursvolymen. Det visar en rapport från tankesmedjan Carbon Tracker. Rapportförfattarna har även granskat svenska Lundin Petroleum som brister i transparens.

Rapporten lanseras inför årets bolagsstämmor. Andrew Grant, senior analytiker på Carbon Tracker, säger att rapporten ger investerare ammunition för att pressa på för förändringar i fossilbolagens bonusprogram.

Av de 40 bolagen är det endast ett bolag som inte belönar tillväxt, amerikanska Diamondback Energy. Istället belönar bolaget ledningen baserat på kostnadskontroll och finansiella resultat.

Nio bolag har mått som handlar om att minska klimatförändringen, däribland Shell, Equinor och BP, men dessa mått rör endast en liten del av bonusprogrammen som samtidigt till övervägande del belönar en tillväxt i fossilutvinning.

Lundin Petroleum och norska Aker BP är de enda bolagen som inte fullt ut redovisar hur deras bonusprogram fungerar och vilka mått som används.

Aktuell Hållbarhet

26 MÅLKONFLIKTER MOTVERKAR GÖTEBORGS KLIMATMÅL

Göteborgs stad har 26 mål i stadens styrande dokument, som står i direkt strid med ambitionen att nå stadens klimatmål, i enlighet med 1,5-gradersmålet.

Det visar en kartläggning av Göteborgs miljöförvaltning. Bland annat vill staden locka till sig fler långväga turister från Kina och Indien och fördubbla antalet gästnätter. Parallellt med kartläggningen har miljöförvaltningen jobbat med en rapport om hur Göteborg ska leva upp till Parisavtalet – där en viktig beståndsdel är just minskat flyg.

Men det går knappast ihop med stadens ambitioner om att locka fler turister. I Göteborgs stads program för hur besöksnäringen ska utvecklas fram till 2030 tas sikten på Indiens och Kinas växande medelklass, som en målgrupp som är lämplig att satsa på. Förhoppningen är att de ska bidra till att fördubbla antalet stadens gästnätter år 2030. Det har upprört Miljöpartiet och Vänsterpartiet, som försökte stoppa skrivningarna i strategin om resenärer från Indien och Kina, dock utan att lyckas.

Men det är långt ifrån den enda målkonflikten. Miljöförvaltningen listar totalt 26 konflikter eller potentiella konflikter mellan ambitionen att klara 1,5-gradersmålet och andra styrande dokument som staden tagit fram.

Andra målkonflikter kan hittas i stadens parkeringspolicy, näringslivs-strategiska programmet och stadens översiktsplan.

Göteborgs-Posten

TRAFIKVERKET UNDERKÄNNER REGERINGENS INSATSER FÖR ATT MINSKA UTSLÄPPEN FRÅN TRAFIKEN

Trafikverket är inte nöjd med regeringens insatser för att minska utsläppen från trafiken. Myndigheten pekar särskilt på att lastbilstrafiken ökar istället för att minska.

- Det krävs tuffare styrmedel som också begränsar lastbilstrafiken, säger Trafikverkets måldirektör Sven Hunhammar. Sven Hunhammar efterlyser styrmedel som gör lastbilstransporter dyrare, eftersom transportköpare alltid tittar på kostnader.
  - Utsläppen skall ner med 70 procent, våra prognoser visar att dagens politik bara räcker till hälften av den minskningen, säger han.
- Trafikverket ser behov av förändringar på tre områden.
- Elektrifiering - El-lastbilar och elektrifierade vägar. Här ser man stora möjligheter med teknisk utveckling.
  - Mer fossilfria drivmedel. Här finns redan nu rätt teknik för etanol och biodiesel. Men det finns alldeles för lite biodrivmedel.
  - Vi behöver köra mindre bil och lastbil. Trafikverket har länge förordat minskad vägtrafik, både för personbilar och lastbilar, men politiker talar hellre om att minska utsläpp än trafiken.
  - På den tredje punkten går det sämst. Men skall vi klara målen räcker inte el och biodrivmedel, då måste vi minska vägtransporterna, men det är politiskt känsligt, säger Sven Hunhammar.

Svt

EU ENAS EFTER LÅNGKÖRARE OM LASTBILSUTSLÄPP

Trots tuffa förhandlingar mellan branschen och politikerna har EU:s lagstiftare för första gången enats om vilka utsläppskrav som ska gälla för tunga fordon, rapporterar Sydsvenskan. Till år 2025 och år 2030 ska koldioxidutsläpp från bussar och lastbilar minska med 15 procent respektive 30 procent, jämfört med 2019 års nivåer. Det är i linje med vad den svenska fordonsindustrin förespråkat.

- Ska vi nå våra klimatmål och åtaganden i Parisavtalet så måste vi få ner utsläppen från transporter. Vi inom industrin gör omställningen mot elektrifiering och biodrivmedel. Vi kommer att göra vad vi kan, men industrin kan inte göra det här själva, säger Mattias Bergman, vd för branschorganisationen Bil Sweden, till Sydsvenskan.

Enligt miljöminister Isabella Lövin (MP) är överenskommelsen välkommen, men inte tillräcklig.

- Det är viktigt med långsiktiga spelregler som driver på för en hållbar utveckling. Samtidigt hade vi från Sveriges sida velat se skarpare mål för att lättare kunna leva upp till våra klimatlöften

Beslutet måste godkännas i EU-parlamentet i en omröstning i mars.

UPPHANDLINGSKRAV SKA BIDRA TILL MINDRE AVFALL INOM BYGGSEKTORN

Varje år står byggsektorn för ungefär en tredjedel av hela Sveriges avfall. Under 2019 leder Göteborgs Stad ett projekt för att på sikt minska avfallsmängden. Projektet fokuserar på hur offentliga aktörer kan formulera sina upphandlingskrav så att de påskyndar byggsektorns omställning mot mer hållbara bygg- och rivningsprocesser.

Mycket av det material som hanteras vid nybyggnation, rivning och renovering blir idag till avfall, och behovet att ställa om från en linjär till en cirkulär ekonomi inom byggbranschen är stort. I praktiken innebär det bättre resursanvändning genom hela bygg- och rivningsprocessen, där mer material kan återanvändas istället för att slängas.

- Det finns stor potential att minska avfallet inom byggbranschen och det är nödvändigt om vi ska kunna möta morgondagens hållbarhetsutmaningar. Det

·EKOSOFIA·

handlar om att få till ett cirkulärt tänkande genom hela processen. Det kan till exempel vara att man vid nybyggnation eller renovering tänker på att materialet ska vara enkelt att montera isär i framtiden utan att det förstörs, säger Nina Wolf, projektledare på konsument- och medborgarservice i Göteborgs Stad.

NYTT INDEX SKA UNDERLÄTTA ÅTERANVÄNDNING AV MATERIAL I NYA BYGGNADER

Ett Göteborgsbaserat forskningsprojekt ska ta fram ett verktyg för att indexera nybyggnationer efter hur mycket återanvänt material som används. "Vi vill hitta en standard för branschen, som visar att det lönar sig att använda återbrukat material", säger Hanna Ljungstedt, miljöutredare på Göteborgs lokalförvaltning, som deltar i projektet.

– Med ett cirkularitetsindex kan vi ge branschen ett incitament för att använda mer återbrukat material. Det ska kunna användas som ett kvitto på att en byggnad har tagit hänsyn till klimat och miljö, säger Hanna Ljungstedt till Vårt Göteborg.

Exempel på sådant som skulle kunna återbrukas är trä till spånplattor och glas till glasull för isolering.

Arbetet med att ta fram indexet kommer att utgå från en av Riksbyggens fastigheter. Här kommer man att teoretiskt byta ut en del av materialet till återbrukat material och beräkna vad det förändrar i fastighetens klimatpåverkan.

Vårt Göteborg

MILJÖMÄRKTA VAROR INTE ALLTID DYRARE

En dansk studie visar att miljömärkta produkter i många fall inte behöver vara dyrare att upphandla än icke märkta. I undersökningen, som är initierad av danska Miljöstyrelsen, har 15 produktgrupper valts ut, som ett tvärsnitt av den danska marknaden. Tio av produktgrupperna visade inga stora skillnader i prisnivåer mellan miljömärkta och icke-miljömärkta varor, exempelvis bärbara datorer och arbetskläder. För ett område – diskmaskiner för storkök – visade sig gröna alternativ vara billigare, medan produkterna på fyra områden var märkbart dyrare, bland dem batterier och mindre personbilar. En av rapportens slutsatser är att kravställning från upphandlande myndigheter bidragit till en positiv prisutveckling genom bland annat större konkurrens för marknader med miljömärkta produkter.

SJÖFARTEN SKA GÅ PÅ BATTERIER, GAS OCH SEGEL

Som ett led i den gröna omställningen tar svensk sjöfart nu fram en färdplan för fossilfri konkurrenskraft. Till lösningarna hör nya bränslen som biodrivmedel och el samt effektivare och mer fyllda fartyg, skriver Svante Axelsson, nationell samordnare för Fossilfritt Sverige, och Rikard Engström, vd för Svensk Sjöfart i en debattartikel i Dagens Industri.

Rapporten från FN:s klimatpanel, IPCC, är glasklar. Ska vi ha någon chans att begränsa klimatförändringarna till under två grader måste alla branscher delta i omställningen bort från fossila bränslen. Sjöfarten står inför stora utmaningar på denna resa, men med rätt styrmedel kan den också vara en stor del av lösningen.

Riksdagen har beslutat att inrikes transporter ska minska utsläppen av växthusgaser med 70 procent till 2030. Ett utmanande men inte omöjligt mål att nå. Utmaningen är dubbel eftersom godstransporterna förväntas öka med 50% till 2030. Även om det kommer behövas fler lastbilstransporter måste en stor del av denna godstransportökning utgöras av tåg och sjöfart som har gott om tillgänglig kapacitet.

Sjöfarten kräver inte så mycket investeringar i ny infrastruktur eftersom hamnar, fartyg och farleder redan finns på plats. Problemet är att sjöfarten trots sina fördelar inte utnyttjas fullt ut.

Att transportera gods med sjöfart är energieffektivt. Globalt står sjöfarten för 90 procent av alla godstransporter och cirka 2 procent av de totala växthusgasutsläppen.

·EKOSOFIA·

Svenska rederier har sedan länge jobbat med miljö- och klimatfrågor och leder i dag utvecklingen i världen. Bara senaste året ser vi många helt nya fartyg som levereras som är anpassade för klimatsmarta lösningar såsom exempelvis batteridrift, gasdrift och till och med segel.

SVENSKA DAGBLADET KLIMATSATSAR

Nu lanserar Svenska Dagbladet reportageserien Klimatskiftet om innovationerna som visar vägen. Samtidigt halverar resebilagan SvD Resor antalet tips på resor till fjärran länder. Dessutom ska tidningens egna resor klimatkompenseras.

– Klimatomställningen är en av vår tids viktigaste frågor. Som en av Sveriges största morgontidningar har vi ett ansvar för att dels ge våra läsare fördjupad kunskap om klimatet, dels själva se över hur vi agerar, säger Svenska Dagbladets tf publisher Anna Careborg.

I reportageserien Klimatskiftet, som publiceras under våren, berättar Svenska Dagbladet om innovationer och projekt som pågår runt om i världen för att bromsa klimatförändringarna.

– Vi vill ge våra läsare fler perspektiv och fördjupad kunskap. När vi skildrar katastrofer i form av bränder, stormar och översvämningar blir klimatfrågans allvar tydlig. Samtidigt kan vi nu rapportera om ny teknik och projekt som förmedlar hopp om att utvecklingen går att vända, säger Anna Careborg.

Som en del av Svenska Dagbladets klimatsatsning kommer bilagan SvD Resor nu också att halvera antalet reportage om destinationer som kräver mer än fem timmars flygresa från Sverige. Samtidigt fördubblas antalet reportage om nordiska resmål. Till samtliga destinationer inom 200 mil från Stockholm kommer tåg att lyftas fram som första resealternativ.

Svenska Dagbladet har också beslutat om en ny resepolicy för tidningens medarbetare, i syfte att minska det egna klimatavtrycket. Policyn innebär bland annat att tåg alltid ska väljas framför flyg och bil om tidsåtgången är jämförbar samt att alla resor ska klimatkompenseras.

SvD:s satsning på att ytterligare bevaka klimatfrågan inleddes under förra året, bland annat med Peter Alestigs nyhetsbrev Klimatkollen och SvD:s klimatkalkylator där läsarna kan beräkna sitt eget koldioxidavtryck. Nyligen rekryterades även Johan Rockström, professor i miljövetenskap, som röst i tidningen.

FEM RESOR DÅR TÅGET ÄR SNABBARE ÄN FLYGET

Ibland går det faktiskt rejält mycket fortare att ta tåget än flyget. Till exempel kan man tjäna nästan tre och en halv timme på att ta tåget mellan London och Paris! Och det går även fortare att ta tåget mellan Stockholm och Göteborg – i alla fall nio minuter.

Reseplattformen GoEuro har räknat ut vilka som är de grönaste och snabbaste resorna i Europa.

– Medan passagerare nog är medvetna om att det är grönare att resa med tåg eller buss, kan vissa bli överraskade att det till och med kan vara snabbare än att ta flyget. Speciellt om du ska på en kort resa kan det löna sig att utforska alternativen och kolla in den totala restiden innan bokning, säger Naren Shaam, grundare och vd för GoEuro.

Dagens Nyheter

IKEA TESTAR HYRA UT MÖBLER

Ikea ska börja testa att hyra ut möbler. Den svenska möbeljätten drar igång testverksamhet i Schweiz redan den här månaden. Försöken med uthyrning av möbler är en del i Ikees projekt för att bli mer cirkulära och inte bara sälja produkter utan också kunna återanvända dem för att göra nya saker.

– När hyrperioden är över lämnar du tillbaka möblerna och kanske hyr något annat, säger Torbjörn Löf, vd på Inter Ikea i en kommentar till Financial Times.

HON SKA FÅ VÄRLDENS EKONOMIUTBILDNINGAR ATT BLI MER HÅLLBARA

·EKOSOFIA·

Mette Morsing, professor och föreståndare för Misum, Mistra Center for Sustainable Markets vid Handelshögskolan i Stockholm, har utsetts att leda ett strategiarbete åt FN-organet Global Compact. Hon ska formulera en strategi för hur handelshögskolor runt om i världen kan stärka arbetet med att inkludera FN:s hållbarhetsmål i sin forskning och i sina läroplaner.

Det är UN PRME, Principles for Responsible Management Education – en systerorganisation till Global Compact – som anlitat Mette Morsing.

Organisationen samlar handelshögskolor runt om i världen och ska hjälpa dem att inkludera hållbarhetsperspektiv i sina utbildningar och sin forskning. Totalt är över 700 universitet anslutna.

– Det är ett arbete som på sikt kan få stor betydelse för hur handelshögskolor och universitet ska bedriva undervisning i ekonomi, finans, marknadsföring och revision, säger Mette Morsing.

Strategin ska presenteras i september inför UN Global Compact styrelse, vars ordförande är FN:s generalsekreterare António Guterres och med Paul Polman som vice ordförande. Den sistnämnde var tidigare vd för Unilever som är känt för sitt engagemang i hållbarhetsfrågor.

ÄLVFÄRJA KONVERTERAS TILL ELDRIFT

Älvsnabben 4, en av Styröbolagets färjor, som trafikerar älven i Göteborg för Västtrafik ska konverteras till eldrift i samarbete med Volvo Penta.

Som en fortsättning på konceptet ElectricCity, som i dag bland annat innefattar en helt elektrifierad busslinje över älven i Göteborg, ska en av färjorna på älven konverteras till eldrift.

Sedan tidigare är det känt att Västtrafik beställt ytterligare ett systerfartyg till Älveli och Älvfrida som ska drivas av el och som ska heta Elvy. Men Elvy ska enbart trafikera linjen mellan Stenpiren och Lindholmspiren. Tanken med det här projektet är att Älvsnabben 4 ska kunna trafikera hela älvturen mellan Lilla Bommen och Klippans Färjeläge på el.

– Västtrafik siktar på att reducera CO₂ utsläppen med 90 procent innan 2035. För att nå det målet är elektrifieringen av all vår stadsservice avgörande. ElectricCity-initiativet är ett viktigt steg i rätt riktning, säger Camilla Holtet, utvecklingschef på Västtrafik.

Sedan den 25 maj 2018 gäller en ny EU-förordning om personuppgifter (GDPR). Som mottagare av Ekosofias Nyhetsbrev bedömer vi att du givit ditt samtycke till vår hantering av dina personuppgifter. Detta innebär att du även i fortsättningen kommer att få vårt nyhetsbrev.

Om du inte vill ha vårt nyhetsbrev så kan du meddela oss via mail eller telefon.

Vem säger vad – och varför? – 9 april 2019

En halvdag om opinion och kommunikation inom miljö och hållbar utveckling. I en värld där olika intressen försöker styra vad vi uppfattar som sanningar – vem kan man egentligen lita på?

Det här berör i allra högsta grad hållbarhetsfrågorna! Därför erbjuder ”de två Eko:na” – Ekosofia och Ekocentrum – för andra gången en utbildning där du får verktygen för att analysera och förstå vad som sägs och skrivs.

Se Ekocentrums hemsida för närmare detaljer – www.ekocentrum.se

Grundläggande miljöutbildning – 11 april 2019

Från hot till möjligheter med trovärdigt miljöarbete – en halvdag om hållbarhet; grundläggande miljöfakta, miljöarbete och företagande.

Seminarier ger grundläggande miljökunskap samtidigt som det skapar ökad medvetenhet om miljöarbetet och dess möjligheter.

Utbildningen motsvarar kraven i Svensk Miljöbas.

Se vår hemsida för närmare detaljer – www.ekosofia.se

Kommunikation för miljö och hållbar utveckling

En stark och trovärdig hållbarhetsprofil är i dag en avgörande framgångsfaktor för många företag och organisationer. Men hur går man tillväga – vad är tillåtet och otillåtet i marknadsföringen, vilka krav ställer omvärlden och hur lyckas man på bästa sätt förmedla att man har ett seriöst hållbarhetsarbete till medarbetare, kunder och andra intressenter.

Ett seminarium med workshop. Se vår hemsida www.ekosofia.se

IPCC:s specialrapport om 1,5 graders global uppvärmning – risker och möjligheter

Ekosofia arrangerar seminarier och föreläsningar med anledning av den senaste rapporten från FN:s klimatpanel IPCC. Vi redovisar de viktigaste slutsatserna, liksom hur det påverkar näringsliv och företagande.

Agenda 2030 – FN:s globala hållbara utvecklingsmål

Ekosofia arrangerar seminarier och föreläsningar med anledning av FN:s mål för hållbar utveckling (SDG; Sustainable Goals for Development).

Vi redovisar de viktigaste slutsatserna, liksom hur det påverkar näringsliv och företagande.

– Vi är den första generationen som kan utrota fattigdomen och den sista som kan bekämpa klimatförändringarna, säger Ban Ki-moon, tidigare generalsekreterare i FN.

Ekosofias nyhetsbrev utkommer med 11 nr/år. Ansvarig utgivare är Bill Romanus.

För mer information om nyhetsbrevet kontakta Bill Romanus, romanus@ekosofia.se.

För information om Ekosofia AB och våra tjänster kontakta Magnus Ruberg, magnus.ruberg@ekosofia.se.

Kort om Ekosofia AB

Ekosofia AB är ett kunskapsföretag som verkar för hållbar utveckling.

Detta gör vi genom att erbjuda våra kunder att med hjälp av ett ökat miljömedvetande – ekosofi – nå såväl social och ekonomisk som ekologisk framgång.

Planerat och trovärdigt miljöarbete är vår metod.

Kommunikation – att åstadkomma dialog – är vårt främsta verktyg.

Vi arbetar som konsulter, projektledare och kvalificerade rådgivare.

Ekosofia AB grundades 1993 av Bill Romanus och Magnus Ruberg.

För ytterligare information – www.ekosofia.se